

Z9/37. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 15.9.2026

7. Návrh na přistoupení statutárního města Brna k Milan Urban Food Policy Pact (Milánský pakt o potravinové politice ve městech)

Anotace

Milan Urban Food Pact je mezinárodní dohoda měst zaměřená na rozvoj potravinové spolupráce a potravinových politik. Pakt vznikl v roce 2014 z iniciativy města Milán a dnes sdružuje 330 měst z celého světa. Brno se tématu potravinové spolupráce systematicky věnuje od roku 2024 a realizuje řadu aktivit na podporu lokální produkce. Připojení k paktu by představovalo přirozené pokračování těchto aktivit a umožnilo Brnu sdílet zkušenosti, čerpat mezinárodní know-how a navazovat kontakty pro další spolupráci a evropské projekty. Brno by se zároveň stalo prvním českým městem zapojeným do této mezinárodní sítě.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Brna

1. schvaluje

- Milan Urban Food Policy Pact (Milánský pakt o potravinové politice ve městech) ze dne 15. října 2015, který v anglickém originálu a českém překladu tvoří přílohu č. ... tohoto zápisu;
- přistoupení statutárního města Brna k Milan Urban Food Policy Pact (Milánský pakt o potravinové politice ve městech) dle přihlášky k tomuto paktu, která v anglickém originálu a českém překladu tvoří přílohu č. ... tohoto zápisu.

Stanoviska

Materiál byl projednán R9/191. schůzí Rady města Brna dne 2. září 2026 a schválen jednomyslně 10 přítomnými členy.

Podpis zpracovatele pro archivaci

Zpracovatel

Elektronicky podepsáno

Mgr. František Kubeš Ph.D.

vedoucí odboru - Odbor strategického rozvoje a spolupráce

8.9.2026 v 09:40

Garance správnosti, zákonnosti materiálu

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

Ing. Aleš Doležel

vedoucí úseku - 2. úsek

8.9.2026 v 12:24

Obsah materiálu

Návrh usnesení	1 - 2
Obsah materiálu	3 - 3
Důvodová zpráva	4 - 5
Příloha (Milan Urban Food Policy Pact _Garance_OZV (1).pdf)	6 - 6
Příloha k usnesení (Milan_Urban_Food_Policy_Pact_ přistoupení překlad.pdf)	7 - 7
Příloha k usnesení (Milan_Urban_Foof_Policy_Pact_přistoupení_originál (1).pdf)	8 - 8
Příloha k usnesení (Milan_Urban_Food_Policy_Pact_originál (1).pdf)	9 - 14
Příloha k usnesení (Milan_Urban_Food_Policy_Pact_překlad.pdf)	15 - 20

Důvodová zpráva

Město Brno se tématu potravinové spolupráce systematicky věnuje od poloviny roku 2024. Téma bylo identifikováno a následně prioritizováno v rámci mezinárodního projektu MECOG-CE, jehož cílem bylo posílit spolupráci mezi Brnem a obcemi v jeho zázemí. Rada města Brna zároveň na své schůzi konané dne 28. 5. 2025 vzala na vědomí informace o podpoře lokální produkce na území města Brna, respektive Brněnské metropolitní oblasti, a souhlasila s přípravou návazných kroků k možnému zapojení města Brna do souvisejících projektů a iniciativ.

Od té doby byly z úrovně Odboru strategického rozvoje a spolupráce realizovány následující aktivity:

- vytvoření mapové aplikace Farmáři z regionu a realizace aktivit v rámci „Září měsíc lokální produkce“, včetně workshopů, seminářů a dalších osvětových aktivit;
- podpora lokální produkce ve veřejném stravování, zejména prostřednictvím demonstračního vaření pro vedoucí školních jídelen, vytvoření příručky dobré praxe pro podporu lokální produkce, kuchařky pro vedoucí školních jídelen a seznamu relevantních dodavatelů;
- koordinace aktérů prostřednictvím dvou pracovních skupin, v jejichž rámci byl vytvořen akční plán na roky 2025–2026 a probíhá jeho implementace a průběžné vyhodnocování;
- podání projektových žádostí do programů URBACT (aktuálně čekáme na vyhodnocení) a Horizon Europe (projekt nebyl podpořen).

Milan Urban Food Pact je mezinárodní dohoda měst zaměřená na rozvoj potravinové spolupráce a potravinových politik. Pakt iniciovalo město Milán v roce 2014 a **nyní je jeho součástí 330 měst**. Cílem paktu je mj. **vytvořit praktický nástroj pro města ke sdílení zkušeností**, znalostí a příkladů dobré praxe k podpoře spolupráce a budování kapacit v oblasti podpory lokální produkce a potravinové politiky. Zapojením do paktu by se město Brno **stalo prvním českým městem**, které se připojí k této mezinárodní síti měst. Zapojení města Brna do paktu představuje příležitost, jak navázat na již realizované aktivity v oblasti potravinové spolupráce a podpory lokální produkce, dále je rozvíjet a současně posílit mezinárodní spolupráci v tomto tématu. **Členství je bezplatné** a nevyžaduje vznik nové agendy ani samostatné finanční prostředky. Členství chápeme jako přirozené pokračování a rozšíření aktivit, které Brno již realizuje. Od členských měst se očekává především aktivní zapojení do sítě, například účast na webinářích, regionálních a globálních akcích a možnost prezentovat vlastní aktivity. Brno tedy může využívat přínosy členství podle svých aktuálních kapacit a potřeb.

Přistoupení do paktu městu Brno přinese:

- 1) **Přístup k mezinárodnímu know-how a příkladům dobré praxe** – pakt nabízí rozsáhlou databázi příkladů dobré praxe z oblasti potravinových politik, spolupráce, produkce a distribuce potravin. Brno tak může čerpat inspiraci pro rozvoj vlastních aktivit a současně využívat již ověřená řešení namísto hledání vlastních postupů „od nuly“. Díky široké síti partnerů jsou pro členská města k dispozici také školení, studijní návštěvy, workshopy a další vzdělávací aktivity zaměřené na rozvoj potravinových politik.
- 2) **Prezentace vlastních zkušeností a posílení pozice města Brna v daném tématu** – členství umožní zasadit dosavadní aktivity Brna v oblasti potravinové spolupráce do širšího mezinárodního kontextu a dále je rozvíjet s využitím zkušeností dalších členských měst.
- 3) **Navazování kontaktů pro další spolupráci a projekty** (přínosné zejména při přípravě evropských a mezinárodních projektů). Potravinová témata jsou i prioritou evropských programů (např. Horizon, Life) a řada měst a metropolitních oblastí (např. Lisabon, Lyon, Vratislav) má vlastní potravinové strategie a vytváří aktivity v tomto tématu.

Text paktu je součástí přílohy (anglická i česká verze).

Materiál nepodléhá projednání v komisích Rady města Brna.

Materiál byl projednán R9/191. schůzí Rady města Brna dne 2. září 2026.

Schváleno jednomyslně 10 členy.

JUDr. Vaňková	Mgr. Černý	RNDr. Chvátal	JUDr. Kerndl	Ing. Podivinský	Bc. Aberl	Ing. arch. Bořecký	Petr Bořecký	Ing. Kratochvíl	JUDr. Matonoha	JUDr. Oliva
pro	pro	pro	pro	pro	pro	pro	pro	----	pro	pro

Magistrát města Brna
Odbor zahraničních vztahů

VÁŠ DOPIS Č. J.:

ZE DNE:

NAŠE Č. J.: MMB/0453438/2026

SPIS. ZN.:

Odbor strategického rozvoje
a spolupráce

Mgr. František Kubeš, Ph.D.
vedoucí odboru

VYŘIZUJE: Pavlína Sukupová

TELEFON: +420 542 172 086

FAX:

E-MAIL: sukupova.pavlina@brno.cz

[zde](#)

DATUM: 21. 8. 2026

POČET LISTŮ: 1

Garance překladu

Vážený pane vedoucí,

tímto garantujeme, že anglický text následujících dokumentů se doslovně shoduje s českým překladem:

- Milan Urban Food Policy Pact
- Milánský pakt o městské potravinové politice
- Milan Urban Food Policy Pact – Letter of Subscription
- Milánský pakt o městské potravinové politice – Přihláška

S pozdravem

Mgr. Monika Koppová
vedoucí Odboru zahraničních vztahů

PŘÍLOHY

dle textu

MILÁNSKÝ PAKT O MĚSTSKÉ POTRAVINOVÉ POLITICE PŘIHLÁŠKA

Já, níže podepsaný/á, zastupující [název města/místní správy], tímto prohlašuji následující:

Prostudoval/a jsem si text Milánského paktu o městské potravinové politice a případně jej předložil/a ke schválení v rámci interních postupů;

souhlasím se zásadami a zavazuji se k naplnění závazků uvedených v tomto paktu;

podepisuji pakt jménem města/místní správy, kterou zastupuji.

Podepsal/a:

[Jméno oprávněného zástupce města nebo místní správy]

Jako zástupce (města _____)

Datum:

YOUR CITY LETTER HEAD HERE

MILAN URBAN FOOD POLICY PACT LETTER OF SUBSCRIPTION

I, the undersigned, representing the [name of municipality/local government],
hereby declare the following:

I have examined the text of the Milan Urban Food Policy Pact and submitted the text to internal procedures for approval, if applicable;

I agree with the principles and pledge to implement the commitments stated in the Pact;

I undersign the Pact on behalf of the municipality/local authority I represent.

Signed by:

[Name of the authorized representative of the city or local government]

Representing (the city of _____)

Date:

Milan Urban Food Policy Pact

15 October 2015

Acknowledging that cities which host over half the world's population have a strategic role to play in developing sustainable food systems and promoting healthy diets, and because while every city is different, they are all centres of economic, political and cultural innovation, and manage vast public resources, infrastructure, investments and expertise;

Noting current food systems are being challenged to provide permanent and reliable access to adequate, safe, local, diversified, fair, healthy and nutrient rich food for all; and that the task of feeding cities will face multiple constraints posed by inter alia, unbalanced distribution and access, environmental degradation, resource scarcity and climate change, unsustainable production and consumption patterns, and food loss and waste;

Acknowledging that accelerated urbanisation is profoundly impacting our world – in economic, social and environmental dimensions – which therefore necessitates re-examination of the ways in which cities are provisioned with food and water as well as other essential goods and services;

Acknowledging that hunger and malnutrition in its various forms exist within all cities, posing great burdens on individual health and well-being and thus generating major social and economic costs at household, community, municipality and national levels;

Recognizing that family farmers and smallholder food producers, (notably women producers in many countries) play a key role in feeding cities and their territories, by helping to maintain resilient, equitable, culturally appropriate food systems; and that reorienting food systems and value chains for sustainable diets is a means to reconnect consumers with both rural and urban producers;

Acknowledging that urban and peri-urban agriculture offers opportunities to protect and integrate biodiversity into city region landscapes and food systems, thereby contributing to synergies across food and nutrition security, ecosystem services and human well-being;

Acknowledging that since food policies are closely related to many other urban challenges and policies, such as poverty, health and social protection, hygiene and sanitation, land use planning, transport and commerce, energy, education, and disaster preparedness, it is essential to adopt an approach that is comprehensive, interdisciplinary and inter-institutional;

Acknowledging that civil society and the private sector have major roles to play in feeding cities, bringing experience, innovation and campaigns for more sustainable food systems and mainstreaming the critical need for a socially inclusive and a rights-based approach in urban food policy;

Recalling that cities have made commitments to address climate change; to promote strategies and actions for mitigating GHG emissions and adapting cities to the impacts of climate change on urban food systems (for example in successive World Urban Fora and the upcoming Habitat III United Nations Conference on Housing and Sustainable Urban Development); and to promote sustainable management of biodiversity through city biodiversity initiatives as part of the Convention on Biological Diversity;

Acknowledging that cities and their neighbouring territories will be active in operationalising international processes such as Sustainable Development Goals (SDGs) and targets in the post-2015 Development Agenda; that they will be involved in the upcoming negotiations for the UN Framework Convention on Climate Change (COP21), as well as contribute to the Zero Hunger Challenge, address sustainable urban diets in the Second International Conference on Nutrition, and play important roles in the post-2015 Framework for Disaster Risk Reduction;

Gathering in Milano on the occasion of the Milan Expo *Feeding the Planet, Energy for Life*,
we hereby state:

BY SIGNING THE MILAN URBAN FOOD POLICY PACT,
WE, THE MAYORS AND REPRESENTATIVES OF LOCAL GOVERNMENTS,
COMMIT TO THE FOLLOWING:

1. We will work to develop sustainable food systems that are inclusive, resilient, safe and diverse, that provide healthy and affordable food to all people in a human rights-based framework, that minimise waste and conserve biodiversity while adapting to and mitigating impacts of climate change;
2. We will encourage interdepartmental and cross-sector coordination at municipal and community levels, working to integrate urban food policy considerations into social, economic and environment policies, programmes and initiatives, such as, inter alia, food supply and distribution, social protection, nutrition, equity, food production, education, food safety and waste reduction;
3. We will seek coherence between municipal food-related policies and programmes and relevant subnational, national, regional and international policies and processes;
4. We will engage all sectors within the food system (including neighbouring authorities, technical and academic organizations, civil society, small scale producers, and the private sector) in the formulation, implementation and assessment of all food-related policies, programmes and initiatives;
5. We will review and amend existing urban policies, plans and regulations in order to encourage the establishment of equitable, resilient and sustainable food systems;
6. We will use the Framework for Action as a starting point for each city to address the development of their own urban food system and we will share developments with participating cities and our national governments and international agencies when appropriate;
7. We will encourage other cities to join our food policy actions.

Urban Food Policy Framework for Action

The nature of this Framework for Action is **voluntary**. Its purpose is to provide strategic options to those cities aiming **to achieve more sustainable food systems** by adopting the Milan Urban Food Policy Pact launched by the Municipality of Milan on the occasion of the 2015 Expo “Feeding the Planet, Energy for Life”.

The Framework builds upon the direct experience of participating cities and takes into account relevant diverse commitments, goals and targets. While the options have been organized into thematic clusters, they should be seen as entry points towards achieving the common goal of sustainable food systems. Most interventions (such as school meals or community gardens) may fall under the jurisdiction of more than one municipal agency or department. Most interventions will have an impact on multiple dimensions (economic, social, health and environment) of sustainable development.

Cities can select, adapt and group options into guidelines as necessary to suit their particular situations. Links to related information material and samples of best practices are available as a complementary set of guidance materials.

Recommended actions: ensuring an enabling environment for effective action (governance)

1. **Facilitate collaboration across city agencies and departments** and seek alignment of policies and programmes that impact the food system across multiple sectors and administrative levels, adopting and mainstreaming a rights-based approach; options can include dedication of permanent city staff, review of tasks and procedures and reallocation of resources.
2. **Enhance stakeholder participation** at the city level through political dialogue, and if appropriate, appointment of a food policy advisor and/or development of a multi-stakeholder platform or food council, as well as through education and awareness raising.
3. **Identify, map and evaluate local initiatives** and civil society food movements in order to transform best practices into relevant programmes and policies, with the support of local research or academic institutions.
4. **Develop or revise urban food policies and plans** and ensure allocation of appropriate resources within city administration regarding food-related policies and programmes; review, harmonize and strengthen municipal regulations; build up strategic capacities for a more sustainable, healthy and equitable food system balancing urban and rural interests.
5. **Develop or improve multisectoral information systems** for policy development and accountability by enhancing the availability, quality, quantity, coverage and management and exchange of data related to urban food systems, including both formal data collection and data generated by civil society and other partners.
6. **Develop a disaster risk reduction strategy** to enhance the resilience of urban food systems, including those cities most affected by climate change, protracted crises and chronic food insecurity in urban and rural areas.

Recommended actions: sustainable diets and nutrition

7. **Promote sustainable diets** (healthy, safe, culturally appropriate, environmentally friendly and rights-based) through relevant education, health promotion and communication programmes, with special attention to schools, care centres, markets and the media.

8. **Address non-communicable diseases associated with poor diets and obesity**, giving specific attention where appropriate to reducing intake of sugar, salt, trans fats, meat and dairy products and increasing consumption of fruits and vegetables and non-processed foods.
9. **Develop sustainable dietary guidelines** to inform consumers, city planners (in particular for public food procurement), food service providers, retailers, producers and processors, and promote communication and training campaigns.
10. **Adapt standards and regulations to make sustainable diets and safe drinking water accessible** in public sector facilities such as hospitals, health and childcare facilities, workplaces, universities, schools, food and catering services, municipal offices and prisons, and to the extent possible, in private sector retail and wholesale food distribution and markets.
11. **Explore regulatory and voluntary instruments** to promote sustainable diets involving private and public companies as appropriate, using marketing, publicity and labelling policies; and economic incentives or disincentives; streamline regulations regarding the marketing of food and non-alcoholic beverages to children in accordance with WHO recommendations.
12. **Encourage joint action by health and food sectors** to implement integrated people-centred strategies for healthy lifestyles and social inclusion.
13. **Invest in and commit to achieving universal access to safe drinking water and adequate sanitation** with the participation of civil society and various partnerships, as appropriate.

Recommended actions: social and economic equity

14. **Use cash and food transfers**, and other forms of social protection systems (food banks, community food kitchens, emergency food pantries etc.) to provide vulnerable populations with access to healthy food, while taking into consideration the specific beliefs, culture, traditions, dietary habits and preferences of diverse communities, as a matter of human dignity and to avoid further marginalization.
15. **Reorient school feeding programmes** and other institutional food service to provide food that is healthy, local and regionally sourced, seasonal and sustainably produced.
16. **Promote decent employment for all**, including fair economic relations, fair wages and improved labour conditions within the food and agriculture sector, with the full inclusion of women.
17. **Encourage and support social and solidarity economy activities**, paying special attention to food-related activities that support sustainable livelihoods for marginalized populations at different levels of the food chain and facilitate access to safe and healthy foods in both urban and rural areas.
18. **Promote networks and support grassroots activities** (such as community gardens, community food kitchens, social pantries, etc.) that create social inclusion and provide food to marginalized individuals.
19. **Promote participatory education, training and research** as key elements in strengthening local action to increase social and economic equity, promote rights-based approaches, alleviate poverty and facilitate access to adequate and nutritious foods.

Recommended actions: food production

20. **Promote and strengthen urban and peri-urban food production** and processing based on sustainable approaches and integrate urban and peri-urban agriculture into city resilience plans.
21. **Seek coherence between the city and nearby rural food production**, processing and distribution, focussing on smallholder producers and family farmers, paying particular attention to empowering women and youth.

22. **Apply an ecosystem approach to guide holistic and integrated land use planning and management** in collaboration with both urban and rural authorities and other natural resource managers by combining landscape features, for example with risk-minimizing strategies to enhance opportunities for agroecological production, conservation of biodiversity and farmland, climate change adaptation, tourism, leisure and other ecosystem services.
23. **Protect and enable secure access and tenure to land** for sustainable food production in urban and peri-urban areas, including land for community gardeners and smallholder producers, for example through land banks or community land trusts; provide access to municipal land for local agricultural production and promote integration with land use and city development plans and programmes.
24. **Help provide services to food producers in and around cities**, including technical training and financial assistance (credit, technology, food safety, market access, etc.) to build a multigenerational and economically viable food system with inputs such as compost from food waste, grey water from post-consumer use, and energy from waste etc. while ensuring that these do not compete with human consumption.
25. **Support short food chains**, producer organisations, producer-to-consumer networks and platforms, and other market systems that integrate the social and economic infrastructure of urban food system that links urban and rural areas. This could include civil society-led social and solidarity economy initiatives and alternative market systems.
26. **Improve (waste) water management and reuse** in agriculture and food production through policies and programmes using participatory approaches.

Recommended actions: food supply and distribution

27. **Assess the flows of food to and through cities** to ensure physical access to fresh, affordable foods in low-income or underserved neighbourhoods while addressing sustainable transportation and logistics planning to reduce carbon emissions with alternative fuels or means of transport.
28. **Support improved food storage, processing, transport and distribution** technologies and infrastructure linking peri-urban and near rural areas to ensure seasonal food consumption and reduce food insecurity as well as food and nutrient loss and waste with an emphasis on diversified small and medium scale food businesses along the value chain that may provide decent and stable employment.
29. **Assess, review and/or strengthen food control systems** by implementing local food safety legislation and regulations that (1) ensure that food producers and suppliers throughout the food chain operate responsibly; (2) eliminate barriers to market access for family farmers and smallholder producers; and (3) integrate food safety, health and environmental dimensions.
30. **Review public procurement and trade policy** aimed at facilitating food supply from short chains linking cities to secure a supply of healthy food, while also facilitating job access, fair production conditions and sustainable production for the most vulnerable producers and consumers, thereby using the potential of public procurement to help realize the right to food for all.
31. **Provide policy and programme support for municipal public markets** including farmers markets, informal markets, retail and wholesale markets, restaurants, and other food distributors, recognizing different approaches by cities working with private and public components of market systems.
32. **Improve and expand support for infrastructure** related to market systems that link urban buyers to urban, peri-urban and rural sellers while also building social cohesion and trust, supporting cultural exchange and ensuring sustainable livelihood, especially for women and young entrepreneurs.
33. **Acknowledge the informal sector's contribution** to urban food systems (in terms of food supply, job creation, promotion of local diets and environment management) and provide appropriate support and training in areas such as food safety, sustainable diets, waste prevention and management.

Recommended actions: food waste

34. **Convene food system actors to assess and monitor food loss and waste reduction** at all stages of the city region food supply chain, (including production, processing, packaging, safe food preparation, presentation and handling, re-use and recycling) and ensure holistic planning and design, transparency, accountability and policy integration.
35. **Raise awareness of food loss and waste** through targeted events and campaigns; identify focal points such as educational institutions, community markets, company shops and other solidarity or circular economy initiatives.
36. **Collaborate with the private sector along with research, educational and community-based organisations** to develop and review, as appropriate, municipal policies and regulations (e.g. processes, cosmetic and grading standards, expiration dates, etc.) to prevent waste or safely recover food and packaging using a “food use-not-waste” hierarchy.
37. **Save food by facilitating recovery and redistribution for human consumption of safe and nutritious foods**, if applicable, that are at risk of being lost, discarded or wasted from production, manufacturing, retail, catering, wholesale and hospitality.

Milánský pakt o městské potravinové politice

15. října 2015

Vzhledem k tomu, že města, která jsou sídlem více než poloviny světové populace, hrají strategickou roli v rozvoji udržitelných potravinových systémů a propagaci zdravého stravování, a přestože každé město je jiné, všechna jsou centrem ekonomických, politických a kulturních inovací a spravují rozsáhlé veřejné zdroje, infrastrukturu, investice a odborné znalosti;

S ohledem na to, že současné potravinové systémy čelí výzvě zajišťovat stálý a spolehlivý přístup k přiměřeným, nezávadným, místním, pestrým, spravedlivým, zdravým a nutričně bohatým potravinám pro všechny; a že při úkolu zásobovat města potravinami budou čelit mnoha překážkám způsobeným, mimo jiné, nevyváženou distribucí a dostupností, zhoršováním stavu životního prostředí, nedostupností zdrojů a klimatickou změnou, neudržitelnými vzorci produkce a spotřeby a ztrátou potravin a jejich plýtváním;

Vzhledem k tomu, že zrychlená urbanizace výrazně ovlivňuje náš svět – v ohledu ekonomickém, sociálním a ekologickém – a vyžaduje přezkoumání způsobů, jak města zajišťují potraviny a vodu i další nezbytné zboží a služby;

Vzhledem k tomu, že hlad a podvýživa v různých formách se vyskytují ve všech městech a velmi zatěžují individuální zdraví a blahobyt a způsobují tak velké sociální a ekonomické náklady pro domácnosti, společenství, město i na národní úrovni;

S vědomím, že rodinní zemědělci a drobní producenti potravin (v mnoha zemích zejména producentky) hrají klíčovou roli při zásobování měst a jejich území potravinami, protože pomáhají udržovat odolné, spravedlivé, kulturně přiměřené potravinové systémy; a že přeorientování potravinových systémů a hodnotových řetězců na udržitelnou stravu je prostředkem k opětovnému propojení spotřebitelů s venkovskými i městskými producenty;

Vzhledem k tomu, že městské a příměstské zemědělství nabízí příležitosti k ochraně a integraci biologické rozmanitosti do městské krajiny a potravinových systémů, čímž přispívá k synergiím mezi potravinovou a výživovou bezpečností, ekosystémovými službami a lidským blahobytem;

Vzhledem k tomu, že potravinová politika je úzce spojena s mnoha dalšími městskými výzvami a politikami, jako je chudoba, zdraví a sociální ochrana, hygienická opatření, územní plánování, doprava a obchod, energetika, vzdělávání a připravenost na katastrofy, je nezbytné přijmout komplexní přístup napříč obory a institucemi;

Vzhledem k tomu, že občanská společnost a soukromý sektor hrají významnou roli při zásobování měst potravinami a přináší zkušenosti, inovace a kampaně za udržitelnější potravinové systémy a začleňování naléhavé potřeby sociálně inkluzivního a na právech založeného přístupu do městské potravinové politiky;

S ohledem na to, že města se zavázala řešit klimatickou změnu; podporovat strategie a akce za snižování emisí skleníkových plynů a adaptaci měst na dopady, které bude mít klimatická změna na městské potravinové systémy (např. na navazujících Světových městských fórech a nadcházející konferenci Spojených národů Habitat III o bydlení a udržitelném městském rozvoji); a v rámci Úmluvy o biologické rozmanitosti podporovat udržitelné řízení biologické rozmanitosti prostřednictvím městských iniciativ v této oblasti;

Vzhledem k tomu, že města a s nimi sousedící území budou aktivní při zavádění mezinárodních procesů, jako jsou Cíle udržitelného rozvoje (SDG) a cíle Rozvojové agendy v období po roce 2015, do praxe; že budou zapojena do nadcházejících jednání o Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (COP21) a že budou přispívat k výzvě Konec hladu, řešit udržitelnou stravu ve městech na Druhé mezinárodní konferenci o výživě a hrát významnou roli v Rámci pro snižování rizika katastrof pro období po roce 2015;

Sešli jsme se v Miláně u příležitosti výstavy Milan Expo *Potraviny pro planetu, energie pro život* a prohlašujeme že:

PODPISEM MILÁNSKÉHO PAKTU O MĚSTSKÉ POTRAVINOVÉ POLITICE SE MY, STAROSTOVÉ A ZÁSTUPCI MÍSTNÍCH SPRÁV, ZAVAZUJEME K NÁSLEDUJÍCÍMU:

1. Budeme pracovat na rozvoji udržitelných potravinových systémů, které budou inkluzivní, odolné, bezpečné a různorodé, budou zajišťovat zdravé a dostupné potraviny pro všechny v rámci přístupu založeného na lidských právech, budou minimalizovat odpad a zachovávat biologickou rozmanitost při současné adaptaci na klimatickou změnu a zmírňování jejích dopadů.
2. Budeme podporovat mezioborovou a mezisektorovou koordinaci na městské a komunitní úrovni, integrovat aspekty městské potravinové politiky do sociálních, ekonomických a environmentálních politik, programů a iniciativ, jako jsou mj. dodávky a distribuce potravin, sociální ochrana, výživa, rovnost, produkce potravin, vzdělávání, potravinová bezpečnost a snižování odpadu.
3. Budeme usilovat o soulad městských politik a programů týkajících se potravin s příslušnými místními, regionálními, národními a mezinárodními politikami a procesy.
4. Zapojíme všechny sektory v rámci potravinového systému (včetně sousedních úřadů, odborných a akademických organizací, občanské společnosti, malých producentů a soukromého sektoru) do formulace, realizace a hodnocení všech politik, programů a iniciativ týkajících se potravin.
5. Zrevidujeme a doplníme stávající městskou politiku, plány a opatření, abychom podpořili založení spravedlivých, odolných a udržitelných potravinových systémů.
6. Využijeme Akční rámec jako východisko pro každé město k řešení rozvoje svého vlastního městského potravinového systému a budeme sdílet vývoj se zapojenými městy a podle potřeby s našimi národními vládami a mezinárodními organizacemi.
7. Podpoříme další města v tom, aby se připojila k našim akcím v oblasti potravinové politiky.

Akční rámec městské potravinové politiky

Povaha tohoto Akčního rámce je **dobrovolná**. Jeho účelem je poskytnout strategické možnosti těm městům, která chtějí přijetím Milánského paktu o městské potravinové politice, který byl iniciován městem Milánem u příležitosti výstavy Expo 2015 „Potraviny pro planetu, energie pro život“, **dosáhnout udržitelnějších potravinových systémů**.

Tento rámec staví na přímých zkušenostech zapojených měst a bere v úvahu příslušné různorodé závazky, cíle a záměry. I když možnosti byly uspořádány do tematických skupin, mělo by se na ně nahlížet jako na vstupní body k dosažení společného cíle udržitelných potravinových systémů. Většina opatření (jako je školní stravování či komunitní zahrady) může spadat pod působnost více městských organizací či odborů. Většina opatření bude mít dopad na různé aspekty (ekonomický, sociální, zdravotní a ekologický) udržitelného rozvoje.

Města si mohou vybrat, přijmout a přeskupit možnosti do směrnic tak, jak to vyžaduje jejich konkrétní situace. Odkazy na příslušné informační materiály a příklady nejlepších řešení jsou dostupné jako doplňková sada pomocných materiálů.

Doporučené akce: zajištění příznivých podmínek pro efektivní akci (řízení)

1. **Podporujte spolupráci napříč městskými organizacemi a odbory** a usilujte o sladění politik a programů s dopadem na potravinový systém napříč různými sektory a administrativními úrovněmi, přijměte a začleňte přístup založený na právech; možnosti mohou zahrnovat vyčlenění stálých zaměstnanců města, revizi úkolů a postupů a přerozdělení zdrojů.
2. **Rozšiřte zapojení aktérů** na městské úrovni prostřednictvím politického dialogu a v případě potřeby jmenováním poradce pro potravinovou politiku a/nebo vytvořením mnohostranné platformy nebo potravinové rady i prostřednictvím vzdělávání a osvěty.
3. **Identifikujte, zmapujte a vyhodnoťte místní iniciativy** a občanská potravinová hnutí za účelem přenosu nejlepších řešení do příslušných programů a politik za podpory místních výzkumných či akademických institucí.
4. **Zpracujte nebo revidujte městské potravinové politiky a plány** a zajistěte přidělení příslušných zdrojů v rámci městské správy, pokud jde o politiku a programy týkající se potravin; revidujte, sladujte a posilujte městská opatření; budujte strategické kapacity pro udržitelnější, zdravější a spravedlivější potravinový systém vyvažující zájmy města a venkova.
5. **Vytvořte nebo vylepšete mezioborové informační systémy** pro tvorbu politiky a odpovědnosti tím, že rozšíříte dostupnost, kvalitu, množství, pokrytí a správu a výměnu informací týkajících se městských potravinových systémů, včetně formálního sběru dat i dat vygenerovaných občanskou společností a dalšími partnery.
6. **Zpracujte strategii pro snižování rizika katastrof** za účelem posílení odolnosti městských potravinových systémů, a to včetně měst, která jsou nejvíce zasažena klimatickou změnou, dlouhotrvajícími krizemi a chronickým nedostatkem potravin v městských a venkovských oblastech.

Doporučené akce: udržitelné stravování a výživa

7. **Podporujte udržitelné stravování** (zdravé, bezpečné, kulturně přiměřené, šetrné k životnímu prostředí a založené na právech) prostřednictvím odpovídajícího vzdělávání, programů na podporu zdraví a komunikačních programů se speciálním zaměřením na školy, pečovatelská centra, trhy a média.
8. **Řešte problémy související s nepřenositelnými nemocemi spojenými se špatným stravováním a obezitou**, v příslušných případech věnujte zvláštní pozornost snížení příjmu

cukru, soli, transmastných kyselin, masa a mléčných výrobků a zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny a nezpracovaných potravin.

9. **Zpracujte pokyny pro udržitelné stravování** k informování spotřebitelů, zástupců městských plánovacích oddělení (zvláště pro veřejné zakázky na potraviny), poskytovatelů stravovacích služeb, maloobchodníků, producentů a zpracovatelů a podporujte informační a vzdělávací kampaně.
10. **Přijměte standardy a opatření pro zajištění dostupnosti udržitelné stravy a nezávadné pitné vody** v zařízeních veřejného sektoru, jako jsou nemocnice, zdravotnická zařízení a zařízení péče o děti, pracoviště, univerzity, školy, stravovací služby, městské kanceláře a vězení, a v maximální možné míře v maloobchodní a velkoobchodní distribuci potravin a na trzích soukromého sektoru.
11. **Prozkoumejte regulační a dobrovolné nástroje** k propagaci udržitelného stravování se zapojením soukromých a veřejných společností podle potřeby a s využitím opatření v oblasti marketingu, propagace a označování potravin; a ekonomické pobídky a překážky; upravte opatření týkající se nabídky potravin a nealkoholických nápojů dětem v souladu s doporučeními Světové zdravotnické organizace.
12. **Podporujte společné akce v sektoru zdraví a potravin** k realizaci integrovaných strategií zaměřených na člověka v oblasti zdravého životního stylu a sociálního začlenění.
13. **Investujte a zavažte se k dosažení všeobecného přístupu k nezávadné pitné vodě a přiměřeným hygienickým podmínkám** se zapojením občanské společnosti a různých partnerství podle potřeby.

Doporučené akce: sociální a ekonomická rovnost

14. **Využívejte peněžní a potravinové poukázky** a další formy systémů sociální ochrany (potravinové banky, komunitní výdejny jídel, potravinové sbírky pro nouzové situace atd.) pro zpřístupnění zdravých potravin zranitelným skupinám populace, a to při zohlednění specifické víry, kultury, tradic, stravovacích návyků a preferencí různorodých komunit z hlediska lidské důstojnosti, a zabraňte další marginalizaci.
15. **Přizpůsobte školní stravovací programy** a další institucionální stravovací služby tak, aby poskytovaly potraviny, které jsou zdravé, z místních a regionálních zdrojů, sezónní a udržitelné produkované.
16. **Podporujte slušné zaměstnání pro všechny**, včetně spravedlivých ekonomických vztahů, spravedlivých mezd a lepších pracovních podmínek v potravinářském a zemědělském sektoru a s úplným začleněním žen.
17. **Podporujte aktivity v oblasti sociální a solidární ekonomiky** se zvláštním zřetelem k aktivitám, které se týkají potravin a které podporují udržitelné živobytí pro skupiny obyvatel na okraji společnosti na různých úrovních potravinového řetězce a usnadňují přístup k nezávadným a zdravým potravinám v městských i venkovských oblastech.
18. **Podporujte sítě a občanské aktivity** (jako jsou komunitní zahrady, komunitní výdejny jídla, sociální potravinové banky atd.), které přispívají k sociálnímu začleňování a zajišťují potraviny pro jedince na okraji společnosti.
19. **Podporujte participativní vzdělávání, odbornou přípravu a výzkum** jako klíčové prvky při posilování místní akce za účelem větší sociální a ekonomické rovnosti, podpory přístupů založených na právech, zmírňování chudoby a snadnějšího přístupu k přiměřeným a výživným potravinám.

Doporučené akce: produkce potravin

20. **Podporujte a posilujte městskou a příměstskou produkci** a zpracování potravin založené na udržitelných přístupech a integrujte městské a příměstské zemědělství do městských plánů odolnosti.
21. **Usilujte o soulad mezi městem a sousední venkovskou produkcí**, zpracováním a distribucí potravin se zaměřením na drobné producenty a rodinné zemědělce a s pozorností věnovanou zvláště lepšímu postavení žen a mládeže.
22. **Aplikujte ekosystémový přístup jako vodítko pro komplexní a integrované územní plánování a řízení** ve spolupráci s městskými i venkovskými orgány a dalšími správci přírodních zdrojů prostřednictvím propojení krajinných prvků např. se strategiemi minimalizace rizik pro posílení možností agroekologické produkce, zachování biologické rozmanitosti a zemědělské půdy, adaptace na klimatickou změnu, cestovního ruchu, volnočasových aktivit a dalších ekosystémových služeb.
23. **Ochrana a zajistěte bezpečný přístup k půdě a právo na její držbu** za účelem udržitelné produkce potravin v městských a příměstských oblastech, a to včetně půdy pro komunitní zahrady a pro drobné producenty, např. prostřednictvím pozemkových bank nebo komunitních pozemkových fondů; zajistěte přístupnost městských pozemků za účelem místní zemědělské produkce a podporujte integraci s městskými územními a rozvojovými plány a programy.
24. **Pomozte zajistit služby pro producenty potravin ve městech a jejich okolí**, včetně odborného školení a finanční pomoci (půjčky, technologie, potravinová bezpečnost, přístup na trh atd.), k vybudování vícegeneračního a ekonomicky životaschopného potravinového systému využívajícího suroviny, jako je kompost z potravinového odpadu, odpadní vody z domácností a energie z odpadu atd., a současně zajistěte, aby tyto suroviny nekonkurovaly lidské spotřebě.
25. **Podporujte krátké potravinové řetězce**, organizace producentů, sítě a platformy propojující producenty a spotřebitele a další tržní systémy, které integrují sociální a ekonomickou infrastrukturu městského potravinového systému a propojují městské a venkovské oblasti. To může zahrnovat iniciativy řízené občanskou společností v oblasti sociální a solidární ekonomiky a alternativní tržní systémy.
26. **Zlepšete hospodaření s (odpadní) vodou a její opětovné využití** v zemědělství a produkci potravin prostřednictvím politik a programů s využitím participativních přístupů.

Doporučené akce: dodávání a distribuce potravin

27. **Vyhodnoťte toky potravin do a skrz města**, abyste zajistili fyzický přístup k čerstvým, dostupným potravinám v nízkopříjmových či špatně dostupných čtvrtích při současném řešení udržitelné dopravy a logistického plánování za účelem snížení emisí uhlíku používáním alternativních paliv nebo dopravních prostředků.
28. **Podporujte lepší technologie pro skladování, zpracování, dopravu a distribuci potravin** a infrastrukturu propojující příměstské a blízké venkovské oblasti, aby byla zajištěna spotřeba sezónních potravin a snížen nedostatek potravin i ztráty potravin a živin a plýtvání s důrazem na diverzifikované malé a středně velké potravinové podniky v rámci hodnotového řetězce, které mohou poskytovat důstojné a stabilní zaměstnání.
29. **Zhodnoťte, zrevidujte a/nebo posilujte systémy kontroly potravin** implementováním místních právních předpisů a opatření v oblasti potravinové bezpečnosti, které (1) zajišťují, aby producenti a dodavatelé potravin v celém potravinovém řetězci fungovali odpovědně; (2) odstraňují překážky v přístupu na trh pro rodinné zemědělce a drobné producenty; a (3) integrují aspekty potravinové bezpečnosti, zdraví a životního prostředí.
30. **Upravte politiku veřejných zakázek a obchodní politiku** zaměřenou na snadnější dodávání potravin prostřednictvím krátkých dodavatelských řetězců propojujících města, aby bylo zajištěno dodávání zdravých potravin při současném usnadnění přístupu na trh práce,

spravedlivých výrobních podmínek a udržitelné produkce pro nejzranitelnější producenty a spotřebitele, a aby byl využit potenciál veřejných zakázek tak, aby umožnily realizaci práva na potraviny pro všechny.

31. **Zajistěte politickou a programovou podporu pro městské veřejné trhy** včetně farmářských trhů, neformálních trhů, malo- a velkoobchodních trhů, restaurací a jiných distributorů potravin, přitom berte na vědomí různé přístupy měst při práci se soukromými a veřejnými složkami tržních systémů.
32. **Vylepšujte a rozšiřujte podporu infrastruktury** vztahující se k tržním systémům, které propojují městské kupující s městskými, příměstskými a venkovskými prodávajícími, zároveň budujte sociální soudržnost a důvěru, podporujte kulturní výměny a zajistěte udržitelné živobytí, zvláště pro podnikatelky a mladé podnikatele.
33. **Vezměte na vědomí přínos neformálního sektoru** pro městské potravinové systémy (co se týče dodávání potravin, tvorby pracovních míst, propagace místního stravování a hospodaření v oblasti životního prostředí) a zajistěte odpovídající podporu a školení v oblastech, jako je potravinová bezpečnost, udržitelné stravování, prevence tvorby odpadu a nakládání s odpady.

Doporučené akce: plýtvání s potravinami

34. **Svolejte aktéry působící v potravinovém sektoru a zhodnoťte a sledujte snižování ztráty potravin a jejich plýtvání** ve všech fázích řetězce dodávání potravin ve městě (včetně produkce, zpracování, balení, bezpečné přípravy potravin, servírování a manipulace, opětovného využití a recyklace) a zajistěte komplexní plánování a řešení, transparentnost, odpovědnost a integraci politiky.
35. **Zvyšujte povědomí o ztrátách potravin a jejich plýtvání** prostřednictvím cílených akcí a kampaní; určete kontaktní místa, jako jsou vzdělávací instituce, komunitní tržnice, firemní prodejny a další iniciativy solidární či oběhové ekonomiky.
36. **Spolupracujte se soukromým sektorem i s výzkumnými, vzdělávacími a komunitními organizacemi** na zpracování a případně revidování městských politik a opatření (např. postupy, kosmetické a třídící normy, data spotřeby atd.) pro prevenci tvorby odpadu nebo bezpečný zpětný odběr potravin a obalů v souladu s hierarchií „potraviny k užití, ne k plýtvání“.
37. Pokud je to možné, **šetřete potraviny umožněním zpětného odběru a redistribuce pro lidskou spotřebu v případě zdravých a výživných potravin**, u kterých hrozí, že budou ztraceny, vyhozeny či vyplýtvány při výrobě, zpracování, v maloobchodu, stravovacích službách, velkoobchodu a v pohostinství.